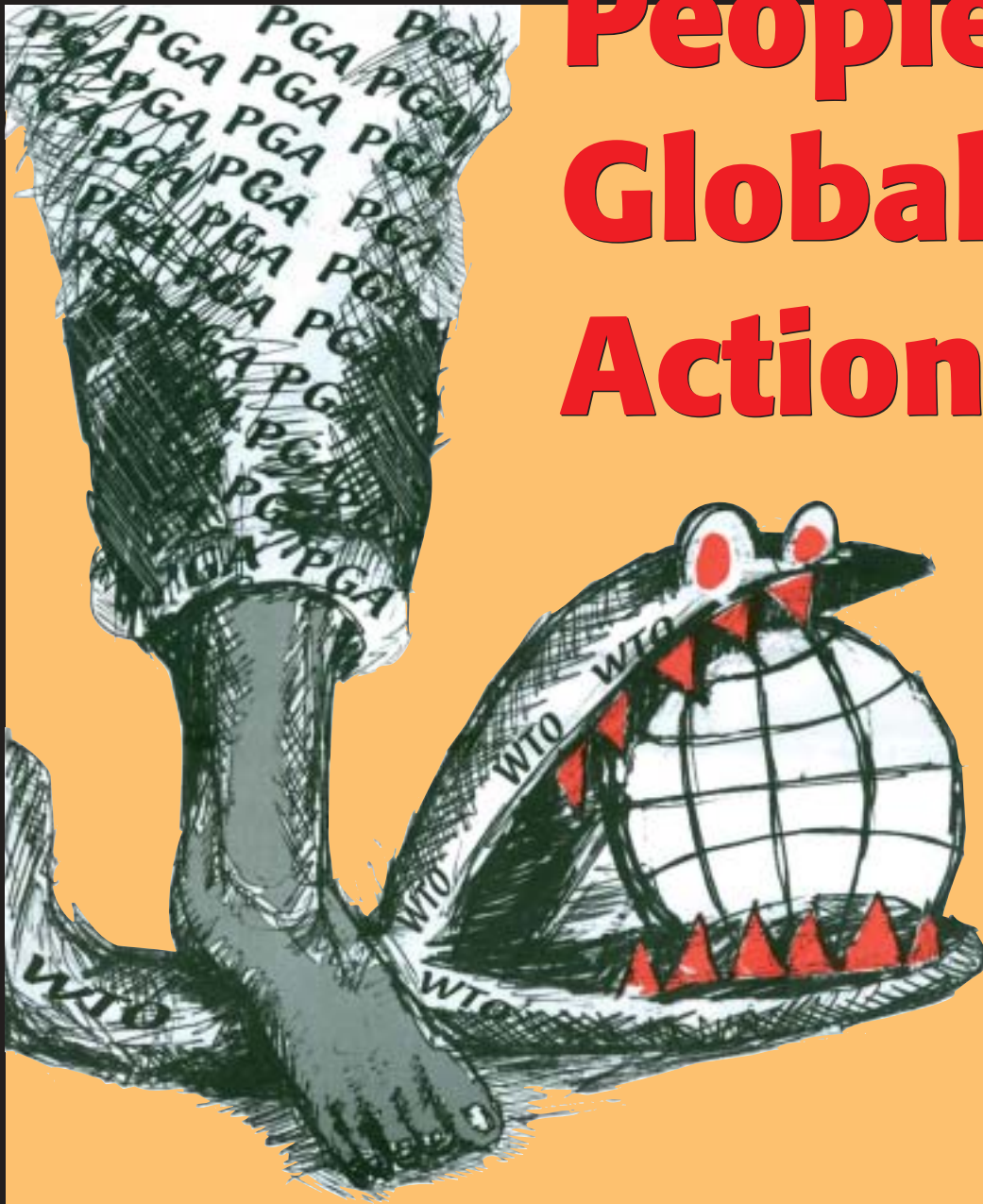

Peoples Global Action

De senaste decennierna har det nyliberala marknadstänkandet etablerat sig som ledande ideologi i världsutvecklingen. I allt högre grad tvingas människor ingå i marknaden på dess villkor – eller hamna helt utanför och bli överflödiga, förlora sitt människovärde. Efter Östblockets fall utropade högern historiens slut, men för många var detta inget värdigt slut.

Zapatistupproret i Chiapas i södra Mexiko på nyårsdagen 1994 blev en signal som gav inspiration till den nya våg av motstånd som växte fram. Ökade kontakter mellan folkrörelser världen över har lett till att motståndet numera märks även i den rika världens metropoler. PGA-nätverket har fötts ur denna situation. Det bildades formellt 1998 i Geneve av representanter från 71 länder och samtliga kontinenter.

Sedan dess har det hållit ett flertal konferenser och utvecklat kanaler för koordination av motståndet på regional och global nivå. Den här bilagan i Syndikalisten handlar om Peoples Global Action, PGA.

Globaliseringsrörelsen – en del av PGA:s historia

Aktion i Europa mot genmanipulerad gröda.
Foto: PGA

De senaste årens toppmötesorganiseringar och globala aktionsdagar har uppvisat ett brett spektrum av sociala rörelser och aktivistgrupper i allianser på nationell och internationell nivå. Grupper världen över har inlett samarbeten, tillfälligt eller mer kontinuerligt, med det gemensamt att man är motståndare eller kritisk till "globaliseringen", det vill säga den nyliberala globalisering som huvudsakligen sker på de transnationella storföretagens villkor.

Spännvidden har varit stor och inkluderat allt från revolutionära anarkister och kommunister, till kyrkliga grupper med krav på skuldavskrivning för länder i Syd, och fackföreningar av socialdemokratisk typ som sett ett internationellt perspektiv på sina dagskrav. Den radikala fackföreningsrörelsen har hittills haft ett ganska ambivalent förhållande till denna rörelse.

Denna nya våg av antikapitalistiskt motstånd började inte i Seattle 1999 eller i den rika världen överhuvudtaget. I Asien, Latinamerika och Afrika har motståndet mot de globala finansinstitutionerna pågått

länge. Det är genom kontakter med folkrörelserna där som den rika världens rörelser inspirerats till att gå till direkt aktion på ett sätt som kom som en chock i exempelvis Seattle.

Rörelsen, (om man nu kan kalla det *en* rörelse), har inte bara inneburit protester vid och i samband med olika toppmöten, utan även en ökad samordning av de sociala rörelsernas konkreta vardagskamp. I de globala fora som bildats pågår nu en diskussion om vikten av lokal förankring och om en eventuell omorientering där inte alltför mycket fokus läggs på protester mot toppmöten, efter-

som detta riskerar att ta energi från det lokala arbetet och inte ger någon långsiktig kontinuitet. Samarbetet har långtifrån varit problemfritt; stora slitningar finns mellan radikala och mer reformistiska grupper, mellan förespråkare för olika kampmetoder och mellan olika ideologiska strömningar. Man har försökt – och delvis lyckats – utnyttja dessa skillnader, för att splittra och oskadliggöra rörelsen genom en process av in- och utdefiniering. Polisrepressionen har ökat och omfattande försök att kriminalisera rörelsen och dess metoder pågår.

Trots detta har de sociala rörelsernas positioner utan tveivel flyttats fram. Protesterna har antagit en mer konfrontativ attityd och börjat höras även i världens maktcentra. Nya fantasifulla kampmetoder har utvecklats och gett rörelsen en oförutsägbarhet som nog varit viktig för dess framgångar. Nya frågor har kommit upp på dagordningen i den internationella ekonomiska politiken. Den senaste tidens uppsving för fredsrörelsen världen över och dess enorma mobiliseringskapacitet har till stor del möjliggjorts genom de kanaler som utarbetats genom globaliseringsrörelsen.

WSF och PGA

Den internationella koordination, som varit avgörande för rörelsens slagkraft, har möjliggjorts genom ett antal nätverk varav flera vuxit fram bara de senaste åren. Bland nätverken finns sådana som exempelvis Via Campesina, ett globalt nätverk av bondeorganisationer, och det finns ett antal kontinentala och globala fackförenings-

internationaler, men det finns också de som utgör mötesplatser för olika typer av sociala rörelser. World Social Forum (WSF) och PGA är de viktigaste bland dessa senare. Med tanke på skillnaderna i organisationssätt och omfattning är det svårt att göra en rak jämförelse mellan de båda nätverken.

Medan WSF fungerar som en mässa i storformat där grupper och organisationer kan visa upp sig, och där socialt engagerade människor kan lyssna på föredrag och delta i diskussioner med framstående ideologer, är PGA mera ett operativt nätverk där representanter för olika organisationer kan träffas och konkret lägga upp gemensamma kampanjer. Men naturligtvis har PGA liksom WSF också funktionen av ett forum för kontaktskapande och utbyte av erfarenheter.

WSF har mött kritik från radikala grupper bland annat för sin koppling till det lokala maktbärande partiet i Porto Alegre, arbetarpartiet PT, (utan vars medverkan mötet hade varit svårt att hålla i samma skala), och för att alltför lite utrymme getts åt radikalare röster. Ofta har radikalare grupper organiserat egna möten i samband med forumen. Vissa av dessa möten har samlats under PGA:s plattform.

Däremot skulle jag inte vilja säga att det föreligger något fiendskap eller något konkurrensförhållande mellan de båda nätverken. Den hårda kritik och de fördömanden som gjorts är något som enskilda grupper står för, det finns många organisationer som deltar aktivt i båda nätverken och många ser dem som goda komplement.

PGA:s plattform

PGA:s plattform är förvånansvärt radikal, med tanke på att det är ett globalt nätverk med ett brett spektrum av organisationer. Den har en tydlig frihetlig och antiauktoritär hållning. Dess viktigaste del utgörs av fem grundpelare:

1. Ett tydligt förkastande av alla former av kapitalism, imperialism och feodalism; alla handelsavtal, institutioner och regeringar som driver på en destruktiv globalisering.
2. Vi förkastar alla former och system för dominans och diskriminering inklusive, men inte begränsat till, patriarkat, rasism och religiös fundamentalism av alla läror. Vi hyllar principen om alla människors fulla värdighet.
3. En konfrontativ attityd, eftersom vi inte tror att lobbying väsentligt kan påverka sådana partiska och odemokratiska organisationer där det transnationella kapitalet är den enda verkliga agendasättaren.
4. En maning till direkt aktion och civil olydnad, stöd till sociala rörelser och förordande kampformer som innebär maximal respekt för liv och förtryckta folks rättigheter. Uppbyggnad av lokala alternativ till kapitalismen.
5. En organisationsfilosofi byggd på decentralisering och autonomi.

Det är viktigt att komma ihåg att PGA inte är en organisation utan endast ett nätverk. Det står uttryckligen i stadgarna att PGA inte representerar någon och att ingen heller kan representera PGA. Det är endast ett forum för kommunikation och koordination i olika former.

Plattformen är till för att sätta ramarna något så när för vilka rörelser som kan ingå i samarbetet, men i praktiken finns här en viss godtycklighet. Den är tänkt som en arbetsplattform som ska förändras med tiden.

Det gäller väl i och för sig mer eller mindre för de flesta politiska plattformar, men denna har faktiskt också förändrats vid alla globala konferenser hittills, (det vill säga vid de två som varit sedan den första konstituerande).

Förändringarna i plattformen har inneburit en stadig radikaliseringsprocess. Från att från början mest ha varit inriktad mot ekonomiska institutioner, som Internationella valutafonden (IMF), Världshandelsorganisationen (WTO) och så vidare, vänder sig

plattformstexten idag, som synes i utdraget ovan, mot kapitalismen som helhet och mot alla andra system för dominans.

I Cochabamba ledde diskussionerna också fram till en starkare feministisk prägel på texten,

Jag tror inte att denna radikaliseringsprocess kan tillskrivas en successiv begränsning av antalet eller typen av rörelser som ingår i samarbetet. Om någon sådan skett är svårt att bedöma, eftersom det (ännu?) inte finns något fastställt medlemskap i nätverket och varje organisation själv väljer nivån på sitt engagemang.

Jag kan bara konstatera de senaste årens PGA-möten uppvisat ett mycket rikt urval av rörelser. Snarare tror jag att radikaliseringsprocessen kommer ur en kontinuerlig diskussion som förts på regionala och globala konferenser, genom internet och inom de enskilda organisationerna.

I takt med den globala proteströrelsens fortskridande har ett behov uppstått av en mer helhetsinriktad analys.

Nätverkets uppbyggnad

Man kan säga att PGA är sammansatt av flera kontinentala nätverk. På varje kontinent finns en eller flera organisationer som är utsedda till så kallade "conevners", sammankallande. Deras uppgift är att praktiskt arrangera och sammankalla till kontinentala konferenser och slutligen till den globala. Där byts de sedan ut. Utöver detta finns en så kallad "supportgroup", en stödgrupp, bestående av ett antal individer från olika organisationer som ska se till att på olika sätt underlätta kommunikationen. Slutligen finns också ett sekretariat, som sköter vissa administrativa uppgifter, till exempel hemsidan.

Varken sammankallandegrupperna, stödgruppen eller sekretariatet har några beslutsmandat; deras uppgifter är endast att sköta det praktiska arrangemanget kring konferenserna och att se till att kommunikationen fungerar. Alla beslut som rör plattformen, organisationsprinciperna eller gemensamma kampanjer fattas på den globala konferensen, även om diskussionerna givetvis också förs regionalt och lokalt. Kommunikationen inom nätverket sker på flera olika sätt. En stor del sker genom mailinglistor på internet, men det finns problem med att vara helt uppbyggd kring internet. Många – framförallt i Syd – har inte tillgång till datorer. Det finns stora massrörelser som inte ens har en dator på sitt huvudkontor. Detta är man mycket medveten om inom PGA och därför görs olika försök med andra sorters kommunikation. Bland annat genom en sorts busskaravaner med representanter från flera kontinenter som reser omkring på en kontinent och träffar olika sociala rörelser.

Då och då ges också en nyhetsbulletin ut i pappersform, på så många språk som möjligt, dit grupper kan skicka in nyheter om sin verksamhet och om läget i sina respektive länder. Men själva konferenserna – regionalt och globalt – där man möts ansikte mot ansikte, är naturligtvis väsentliga för informationsutbytet.

Professor Nanjundaswami, indisk bondeledare och en grundgestalt i PGA, talar vid protesterna mot G8-mötet i Köln 1999.

Dhaka, Date: August 29, 1999

"...you will be pleased to hear that I went to India to participate in the PGA (Peoples Global Action) conference held in Bangalore. I came back to Bangladesh yesterday. It was very interesting and encouraging conference. The initiators of the conference is politically committed. At the same time there are somewhat weakness in the whole process as it is nothing but network at global level. It is not an organisation but completely decentralised bodies. Nevertheless, it has undoubtedly a little potentiality in the revolutionary movements all over the world. We will have to make its best use in our own revolutionary process.

The next caravan will be held in America in November this year by the PGA..."

Ur e-post från Badrul Alam, ordförande i bondeorganisationen Bangladesh Krishok Federation.

T.v. J 18 i London 1999: Trafalgar Square förvandlas till en åker. T.h. motorvägsblockad i Latinamerika. Bilden nedan från ICC:s läger i Köln 1999.

Foto:PGA

Globala aktionsdagar

PGA har varit drivande i och tagit initiativ till flera av de senaste årens toppmötesorganiseringar och globala aktionsdagar.

PGA bildades formellt på ett planeringsmöte för samordning av protester inför WTO-mötet i Geneve och G8-mötet i Birmingham som skulle äga rum i maj 1998. Man kände ett behov någon form av mer permanent samarbete. Den (de) globala aktionsdagen 16–20 maj blev en stor framgång. Utöver demonstrationen i Geneve hölls ytterligare 65 demonstrationer runt om i världen av varierande omfattning. Nästa stora globala aktionsdag var J18, 18 juni 1999, som riktade sig mot världens finanscentra. I London lyckades cirka 10 000 människor ta över och paralysera finansdistriktet under hela dagen. I Mexico City skedde en liknande blockad av börserna, i Nigeria blockerades ett viktigt

Shellkontor av en "Carnival of the oppressed" och så vidare.

Under denna sommar arrangerade PGA också en "interkontinentalkaravan" där ungefär 500 personer från främst bonde/jordrättsrörelser i Syd reste runt i Europa och genomförde aktioner i 11 länder. Karavanen avslutades vid G8-mötet i Köln där man anslöt sig till de stora demonstrationer som hölls där, samt försökte genomföra en skrattande manifestation enligt en indisk tradition. Detta för att påvisa det absurda i de styrandes beslut.

I samband med det uppstod av någon anledning problem med polisen och några av deltagarna utvisades till sina hemländer. I december samma år var det USA:s tur att känna på

styrkan hos den nya rörelsen. Händelserna vid WTO-mötet i Seattle kom som en chock på många sätt. Varken polisen eller politikerna hade väntat sig att 50 000 personer skulle fylla gatorna och att så många av dem var beredda till direkt aktion i form av blockader.

Det som var nytt var också de kontakter som skapats mellan aktivistgrupper och fackföreningar som funnit gemensamma nämnare i synen på WTO. Något som bidrog starkt till den stora uppslutningen.

Men det var inte bara kontakter inom landet som bidrog till manifestationernas styrka utan även kontakter mellan nordamerikanska aktivister och rörelser i Syd, av vilka flera hade representanter närvarande.

Samtidigt med de spektakulära händelser som fått stor uppmärksamhet i media demonstrerades det också runt om i värl-

den. I samband med IMF:s och Världsbankens möte i Prag 2000 exempelvis, genomfördes demonstrationer i 110 städer.

I november 2001 var det dags igen: WTO hade flytt undan till det lilla kungariket Qatar vid Persiska viken för att slippa höra protesterna, men runtom i världen genomfördes demonstrationer, vägblockader, motmöten och mycket annat. Det samlande initiativet kom genom PGA.

De senaste åren har mycket av den globala rättviserörelsens energi tvingats ägnas åt krigsmotstånd. Det innebär inte att de rent ekonomiska rättvisefrågorna glömts bort. Istället har sambanden mellan de ekonomiska och militära konflikterna tydliggjorts.

När detta skrivs är ytterligare globala aktionsdagar under planering. En till stöd för folkresningarna i Latinamerika planeras till den 12 oktober 2004. Det asiatiska PGA manar till global aktionsdag på temat våld mot kvinnor den 8 mars 2005. Dessutom kommer mobilisering att äga rum på många håll i världen i samband med G8-mötet i Skottland i juni nästa år och WTO-mötet i Hongkong i september 2005.

Det pågår också en diskussion om hur konceptet globala aktionsdagar kan utvecklas och en idé som kallas "globalstafett" har tagits upp på den senaste europeiska PGA-konferensen. Mer om detta senare.

De samordnade kampanjerna

Foto: Per Erixon

En viktig del av PGA:s verksamhet är vad som kallas "global sustained campaigns", gemensamma kontinuerliga kampanjer i en specifik fråga. Några av de frågor som just drivs globalt är jord- och vattenrättigheter. annars ligger fokus förstås lite olika i olika delar av världen. I Latinamerika exempelvis är motståndet mot "Plan Colombia",

eller Andean Regional Initiative", som det numera utvidgats till, och Plan Puebla Panama en viktig fråga för det regionala PGA I Asien föreligger en delvis liknande situation och vatten- och landrättigheter är av hög prioritet för det regionala PGA, men också våld mot kvinnor, militarism och patentfrågor har hög prioritet. Mer om detta i styckena om Latinamerika och Asien.

PGA-kampanjernas konkreta utformning skiljer sig en hel del. De har skett bland annat genom bildande av undernätverk för utbyte och spridning av information om en viss fråga och upp-

rättande av starkare band mellan grupper i olika delar av världen som konfronteras med liknande problem.

Det har även bildats solidaritetsgrupper som ägnat sig åt opinionsbildning och arrangerat manifestationer vid ambassader och liknande till stöd för en viss rörelse eller kamp.

Kampanjen mot Plan Colombia har även innefattat att en delegation med representanter för olika sociala rörelser i Colombia rest runt i Europa och hållit möten och diskussioner i samarbete med solidaritetsgrupper och andra intresserade organisationer.

Kampen om vattnet

Foto: Per Erixon

Efter konferensen i Cochabamba, Bolivia 2001, (som beskrivs på annan plats i den här skriften), hamnade vattenfrågorna högt på PGA:s dagordning. De lokala värdeorganisationerna hade året innan, genom hårt motstånd, lyckats återföra det lokala vattenförsörjningssystemet i offentlig regi.

Vattenförsörjningen i Cochabamba hade tagits över av det privata företaget Aguas del Tunari som ytterst ägs av den amerikanska jätten Bechtel. Vattenpriserna chockhöjdes och situationen blev desperat. De fattigaste hade inte råd med vatten längre, man fick inte ens samla regnvatten utan att köpa tillståndsbevis från företaget.

Genom strejker och demonstrationer där polis- och militärinsatsen krävde flera människoliv lyckades man, som sagt, driva ut företaget.

I december 2000 hölls ett internationellt möte i Cochabamba efter inbjudan av de rörelser som varit inblandade i vattenstriden. Deltagare från Bolivia, Kanada, USA, Indien och Brasilien enades om en deklaration som mynnar ut i följande tre punkter:

1. Vatten tillhör jorden och alla dess arter. Det är en helig del av själva livet. Världens vatten måste därför skyddas, återkrävas och bevaras för alla framtida generationer, och dess naturliga flöden respekteras.

2. Vatten är en grundläggande mänsklig rättighet och en allmän egendom som skall vaktas på alla nivåer av offentlig administration. Därför kan det inte privatiseras och göras till en handelsvara. Dessa rättigheter måste förankras i alla nivåer av offentlig administration. Ett internationellt avtal måste garantera dessa principer.

3. Vatten skyddas bäst av lokalsamhällen och medborgare som måste betraktas som jämbördiga parter med re-

geringar i frågor som rör skydd och reglering av vatten. Jordens folk är den enda kraft som kan åstadkomma demokrati och vattenhushållning på jorden.

Turerna kring vattnet i Cochabamba fortsätter. Bechtel har stämt bolivianska staten inför WTO-domstolen och kräver 25 miljoner dollar i ersättning för utebliven vinst. Förhandlingarna om detta har till stora delar varit slutna och det spekuleras i om Bechtel erbjudit sig att avstå från penningersättningen i utbyte mot gasrättigheter.

Gasen blev ju nästa stora stridsfråga i Bolivia i de uppror som hittills fått en president på fall.

Förhandlingar pågår också mellan myndigheterna och de sociala rörelserna om hur vattenförsörjningen ska administreras i fortsättningen. Det finns idéer om ett demokratiskt förvaltad kooperativ i likhet med projekt som pågår på vissa håll i Brasilien.

Vattenprivatisering är en global fråga av växande betydelse. EU och USA är starkt pådrivande inom WTO för att fler länder

ska avreglera sina vattenmarknader. Flera europeiska storföretag är inblandade. Till exempel Veolia (före detta Vivendi), som för övrigt också äger Connex som driver Stockholms tunnelbana och nattågstrafiken till Norrland.

Annars är det ovan nämnda

amerikanska Bechtel en viktig aktör på marknaden som skaffat sig fördelar genom att bidra generöst till George W Bushs valkampanj. Detta har bland annat gett återuppbyggnadskontrakt i Irak.

Både de transnationella företagsjättarna och den internationella rättviserörelsen har alltså börjat inse att vattenfrågorna blir allt viktigare i takt med att tillgången till rent dricksvatten blir allt knappare på många håll i världen.

Frågan är om inte vattnet inom de närmaste decennierna kan komma att passera oljan både som ekonomisk och konfliktskapande faktor. Olja är ju en ändlig resurs vars användning starkt kan ifrågasättas, medan vatten är en grundläggande livsnödvändighet.

PGA samordnar pågående strider om vattnets förvaltning under paroller som går ut på att vattnet är en grundläggande rättighet och måste vara en allmänning som förvaltas demokratiskt och lokalt.

De stora dammprojekt som pågår i främst Asien och Latinamerika – men också i Europa i form av den spanska regeringens kraftprojekt som lägger den baskiska byn Itois under vatten – är en viktig fråga för vattenkampanjen. Många av dessa projekt medför förödande ekologiska och sociala konsekvenser.

På många håll är det lokala motståndet starkt, och tar sig uttryck i blockader, massdemonstrationer, juridiska överklaganden och petitioner och så vidare. PGA:s vattenkampanj eftersträvar att skapa ett forum för erfarenhetsutbyte mellan de olika platser där denna kamp pågår. Dessutom vill man upprätta en samlad kunskapsbas om vattenfrågorna för att underlätta tillgängligheten till sådan information som motståndet kan ha strategisk användning av.

Cochabamba, Bolivia 2001

Demonstration i Chapare, Bolivia, i samband med PGA-konferensen i Cochabamba 2001.

Foto: Henrik Ohlsson

PGA har hittills hållit tre världsomfattande konferenser. I september 2001 hölls den tredje, i Cochabamba, Bolivia. Fackföreningar, bondeorganisationer, ursprungsbefolkningsrörelser och aktivistgrupper från hela världen möttes för att utbyta erfarenheter och analyser och för att sätta en agenda som svar på den som sätts av storföretag, finansinstitutioner och den rika världens regeringar.

Cochabambakonferensen var PGA:s tredje globala konferens. Värddar var lokala ursprungsbefolkningsrörelser, fackföreningar och federationer för kokaodlande bönder, samma rörelser som varit drivande i vattenstriden året innan.

Problem för deltagarna

Konferensen inleddes bara några dagar efter den 11 september. Detta satte självklart sin prägel på sammankomsten. Många uttryckte oro för att dessa händelser skulle utnyttjas för att öka repressionen mot rörelsen. Dessutom fick de flesta av de nordamerikanska aktivister som tänkt komma ställa in sin resa på grund av flygkaoset och det allmänna läget på hemmaplan.

Nordamerikanerna var inte de enda som hade problem att ta sig dit: Hela den asiatiska delegationen blev fast med visumproblem på flygplatsen i Geneve och en buss som utgått från Colombia och hämtat upp aktivister på vägen stoppades vid gränsen mellan Bolivia och Peru. Asiaterna kom loss till sist, men de flesta av dem kom fram först när en stor del av konferensen var över. Några personer från bussen lyckades

också ta sig fram, men de flesta blev kvar vid gränsen under hela tiden. Det var faktiskt nära att hela konferensen hade fått ställas in, men i sista stund beslöt man att köra igång som planerat och trots alla problem upplevdes den av de flesta som mycket lyckad.

De första dagarna ägnades åt allmänna diskussionsrundor om kvinnofrågor, vatten och jordfrågor och om de "narkotikabekämpnings"-planer jag nämnde tidigare. När sedan fler deltagare anlät hölls en storsamling där var och en presenterade sig och sin organisation. Intresset för konferensen var stort och en mängd bolivianska media dök upp vid denna presentation.

Kvinnofrågor i fokus

Därefter gick diskussionerna in på mer specifika frågor som upplägg för de gemensamma kampanjerna, ett upprop inför den globala aktionsdagen mot WTO i november 2001, och sådant som rörde plattformen och nätverkets uppbyggnad. Plattformdiskussionerna ledde fram till beslutet att kvinnofrågorna skulle ges en tydligare plats i alla delar av texten och att ett tydligt

avståndstagande från kapitalism och imperialism fördes in även i en av de fem huvudpunkterna.

Införlivandet av ordet feodalism kan tyckas märkligt för oss västerlänningar, men det tillkom efter att ha tagits upp av representanterna från Indien och Nepal där sådana strukturer finns i vissa regioner.

Organisatoriska skillnader

En annan förändring, som kan verka kontroversiell i dagens läge, är omformuleringen av den fjärde grundpelaren. Den nya formuleringen, (som presenterats ovan), fick ersätta en som löd: "En maning till ickevåldslig civil olydnad". Förändringen innebär alltså att ickevåldsprincipen inte längre är lika tydlig. Den diskussion som ledde fram till detta kom upp efter att många av de latinamerikanska representanterna framfört synpunkten att en sådan formulering kunde tolkas som en utdefiniering av rörelser som lever under sådana förhållanden att de tvingas till självförsvar. Det blev också tydligt att begreppet ickevåld tolkas olika i olika delar av världen.

De organisatoriska frågorna väckte också stor diskussion. Systemet med sammankallandegrupper utvärderades och olika sätt att stärka de regionala nätverken föreslogs, detta för att fler människor världen över ska kunna delta i PGA-processen. På många håll i världen är det ju mycket få som behärskar ett främmande språk och många har förstås även av andra skäl ingen möjlighet att ge sig ut på en långresa, (även om resan för representanter från fattiga länder finansieras av nätverket bland annat genom ett progressivt avgiftssystem för konferensdeltagarna).

Det framkom att vissa av de regionala nätverken har haft stora organisatoriska problem. I Asien, exempelvis, har hela ansvaret legat på en organisation. I Latinamerika hade man haft fyra sammankallandegrupper, men två av grupperna hade inte hörts av på nästan två år. Det beslöts att det ska vara upp till varje regionalt nätverk om man vill använda samma modell som de övriga eller inte, att helt enkelt anpassa strukturen efter förhållandena på sin kontinent. Det höjdes även röster för upprättande av ett bestämt medlemskap för organisationer, men även detta blir nog upp till de regionala nätverken.

Nästa världsomfattande PGA-konferens planeras äga rum i Nepal i juni 2005.

Organisering och social oro i Asien och Latinamerika

Hur ser det ut i dag? Vad har uppnåtts och vad pågår inom PGA i nuläget? Har de stora toppmötesmobiliseringarna och globala aktionsdagarna varit framgångsrika, och hur länge är det hållbart som strategi att fortsätta så?

På den europeiska PGA-konferensen i Belgrad lanserades en idé som utgår från de globala aktionsdagarna, men är ett försök att utveckla taktiken. Idén kallas global stäff och går ut på att aktioner, protester eller öppna möten på ett visst tema avlöser varandra. Så att "upprorets fackla" går från plats till plats ungefär som den olympiska elden. Tanken är att man då ska kunna införliva erfarenheter från en plats när det är dags för nästa. Dessutom kanske man på detta sätt kan skapa ett mer kontinuerligt fokus på en viss fråga istället för det tillfälliga mediaintresse en spektakulär aktion kan väcka.

Vad som i övrigt kommit ut ur PGA-processen i form av kontakter mellan enskilda organisationer och de samarbeten och erfarenhetsutbyten som uppstått är naturligtvis omöjligt att överblicka, men det tål ändå att upprepas att PGA är mer än globala aktionsdagar och eventuella utvecklingar av dessa. PGA är vad de deltagande organisationerna gör av det.

Här följer en genomgång av den inom några av de kontinentala nätverken.

Jag väljer att inte gå in i detalj på Nordamerika, Australien/Oceanien och Afrika, utan nöjer mig med att säga att Nordamerika och Australien/Oceanien har kontinuerliga och aktivt fungerande nätverk.

Vad gäller Afrika har kontakterna däremot varit mer sporadiska. I Cochabamba deltog en delegation från en koalition mot privatiseringar i Soweto i Sydafrika, men de har inte haft så mycket fortsatt kontakt med PGA. Det finns en medveten strävan inom PGA att utöka kontakterna i Afrika. Resultaten av det återstår att se.

Genusfokus i Bangladesh

Den asiatiska delen av PGA höll en regional konferens i maj 2004 i Dhaka i Bangladesh med starkt fokus på genusfrågor. Konferensen var mycket framgångsrik och gav en stor skjuts framåt för PGA-processen i Asien.

Mycket av diskussionerna rörde kvinnors situation som påverkas negativt både av religös fundamentalism och andra reaktionära ideologier, men även av pågående ekono-

miska omvälvningar. När regeringarna i samarbete med IMF och Världsbanken satsar på storskaligt jordbruk och mastodontprojekt som mest påminner om Sovjet under Stalin om det inte vore för de privata aktörernas dominans, blir det allt svårare att försörja sig på traditionellt småskaligt jordbruk.

Det är lätt att förstå att en sådan omställning innebär en katastrof av enorma proportioner i ett land som Indien, där 700 miljoner människor lever på jordbruk. Även detta innebär en dubbel börda för kvinnor som förutom det obetalda arbete de utför i hemmen också tvingas bidra till familjens försörjning.

Genom konferensen i Dhaka har PGA i Asien bättrat på nätverksstrukturen och inrättat ett system med tre sammankallandegrupper. En för hela Asien, för närvarande ANPA (All Nepal Peasants Association) i Nepal, samt en för Syd- och en för Sydostasien. Man beslöt också att inleda ett antal kampanjer. Bland annat på temat "matsuveränitet" och landrättigheter, mot fröpatent som drabbar bönderna som görs beroende av storföretagen, och privatiseringar av till exempel vatten och mark.

En annan kampanj gäller våld mot kvinnor. Asiatiska PGA manar till en global aktionsdag på det temat den 8 mars 2005. Dessutom planeras mobiliseringar mot WTO-mötet i Hongkong i september 2005.

Kamp mot FTAA

Sedan den globala konferensen i Cochabamba har det hänt en hel del på PGA-fronten i Latinamerika. Mycket har handlat om FTAA (Free Trade Area of the Americas). I Ecuador arrangerade man under 2002 en busskaravan med aktivister från olika håll i Latinamerika som åkte omkring på landsbygden för att sprida diskussionen om FTAA. PGA har dessutom varit en viktig faktor i mobiliseringen till de stora protester som samlats i samband med toppmötet om FTAA och vid WTO-mötet i Cancun 2003.

De senaste åren har ett antal planer för narkotikabekämpning och infrastrukturutveckling utvecklats av USA:s regering i samarbete med regeringarna i den andinska

regionen och i delar av Mellanamerika. Här ingår Plan Colombia, Plan Dignidad – som berör Bolivia – och Plan Puebla Panama, som berör Panama och södra Mexico.

De sociala rörelserna i regionen är mycket oroade över dessa planer och många har redan fått känna av en del av deras svåra konsekvenser. Det är tveksamt om dessa planer kommer att ha någon effekt mot narkotikan. Ofta resulterar det hela i att människor fördrivs från vissa områden så att förutsättningar skapas för oljeprojektering och industrialisering, en process som gör tidigare självvägande bönder till egendomslösa industriarbetare.

Omfattande dammprojekt ingår också i planerna. Området är rikt på färskvatten vilket blir en allt viktigare strategisk resurs.

Folkresningar och Pachamerica

Hösten 2003 hölls en konferens för PGA i Latinamerika på en ö utanför Panama som tillhör cunafolket. Tyvärr gjordes en allvarlig miss med protokollförändret och viss förvirring råder om vad som egentligen beslutades.

Enligt uppgifter från deltagare beslöt bland annat att förändra systemet med sammankallandegrupper – som har fungerat ganska dåligt i Latinamerika – och istället ha en kontaktorganisation för varje land. Detta blir dock svårt att implementera om det inte går att få klarhet i vad som beslutats.

Överhuvudtaget råder en intressant situation i Latinamerika; kontroverserna kring president Hugo Chávez i Venezuela, som bidragit till att öka den politiska medvetenheten, folkresningarna i Argentina och Bolivia som tvingat flera presidenter i exil. I denna situation håller ett nytt begrepp på att lanseras: "Pachamerica", en kombination av de andinska ursprungsbefolkningarnas namn på modergudinnan, Pachamama, och den europeiska beteckningen på konti-

T.h: Kvinnor från Yogomedevija medicinfabrik berättar för Indymedia om sin fabriksockupation. T.v. workshop om Venezuela under det europeiska PGA-mötet i Belgrad i juli 2004.

Foto: Henrik Olsson

Europa – ett spektrum av motståndsrörelser

I Europa domineras PGA av aktivistgrupper. Vad händer om den radikala delen av Europas fackföreningsrörelse beslutar sig för att delta i PGA-processen? Och vad har den att vinna på ett samarbete med ickefackliga organisationer?

I Europa har PGA redan från början dominerats av aktivistgrupper med varierande storlek och social bas. Detta avspeglar den allmänna politiska situationen i Europa där de stora sociala rörelserna, fackföreningar och så vidare, i allmänhet förlorat sin radikalitet, medan radikalismen blivit just en -ism som samlar människor på ideologisk grund snarare än social. Det finns en diskussion om detta inom hela nätverket.

Många av de frågor som diskuteras i Europa handlar om solidaritet med rörelser i andra delar av världen. Men det handlar också mycket om att se paralleller mellan det som händer i olika delar av världen. Den nyliberala trenden i den internationella ekonomiska politiken påverkar i stor utsträckning också vår del av världen och det blir allt svårare att arbeta med sociala frågor i Europa utan att ha ett globalt perspektiv.

Vilken väg väljer facket?

Något som skulle kunna leda till intressanta förändringar i det europeiska PGA-nät-

verket är om den radikala fackföreningsrörelsen i Europa bestämmer sig för att PGA är ett bättre forum för utbyte med andra typer av sociala rörelser än WSF (World Social Forum). Det finns sådana tendenser. Stockholms LS har varit närvarande på de tre hittillsvarande europeiska PGA-mötena, och på det andra (Leiden 2002) deltog även en delegation från SAC:s spanska systerorganisation CGT. Tyvärr fick de förhinder inför det senaste mötet i Belgrad.

CGT:s diskussioner tycks ha lett fram till hållningen att WSF inte är fruktbart för dem att delta i och de vill därför se om PGA kan vara ett alternativ. Dessa frågor har diskuterats även inom nätverket. Det finns en medvetenhet om den obalans som råder mellan kontinenterna i fråga om vilken typ av rörelser som deltar. Ett ökat engagemang från de oberoende fackföreningarna i Europa skulle onekligen ge mer tyngd åt den delen av PGA.

Nästa fråga blir då vad dessa fackföreningar har att vinna på ett sådant engage-

ment. I grunden handlar frågan om i vilken grad och på vilka sätt man vill samarbeta med ickefackliga rörelser. Vilka konkreta situationer kan man tänka sig där en fackförening kan vinna på samarbete med till exempel en miljöorganisation eller en grupp som arbetar med flyktingars rättigheter? Även om PGA är ett internationellt nätverk är det alltså inte enbart en fråga om internationella relationer.

Brett spektrum

Annars har de europeiska PGA-mötena utmärkts av ett brett spektrum av frågor, som skiftat något mellan mötena beroende på vad som upplevts som aktuellt, och även på vilka grupper som varit närvarande. I Leiden upptogs till exempel ett ganska stort utrymme av Palestinafrågan, eftersom både palestinska och israeliska aktivister var närvarande. Det var de inte i Belgrad, varför frågan fick ett betydligt mindre utrymme.

Att en viss fråga får mindre utrymme behöver dock inte betyda att de initiativ som inlemts på ett möte rinner ut i sanden. Snarare är det nog så att det hela tiden uppstår olika undernätverk och specifika samarbeten och de som ingår där kanske inte ser någon anledning att delta på nästa PGA-möte. Flyktingfrågor och motstånd mot Schengen har varit ett ganska kontinuerligt inslag på mötena, liksom ansträngningarna att skapa tätare band mellan radikala rörelser i Väst- och Östeuropa.

Strävan att stärka PGA-nätverket i Öst tog ett steg framåt på mötet i Belgrad när serbiska, slovenska och grekiska aktivister beslöt att bilda ett Balkannätverk.

Henrik Ohlsson

Den här bilagan är producerad av fackföreningen **SAC-Syndikalisternas u-info**, en grupp inom SAC som arbetar med Syd- och Östrelaterade frågor. Bilagan är producerad med ekonomiskt bidrag från Sida genom Forum Syd, som dock inte har något ansvar för innehållet. Bilagan är tryckt hos Federativ Tryckeri AB 2004 Alla texterna är skrivna av **Henrik Ohlsson** och layouten är gjord av **Per Erixon**. Vill ni ha mer information om PGA eller om SAC:s u-info kan ni vända er till: SAC:s u-info, SAC, Box 6507, 113 83 Stockholm. Telefon: 08-673 36 14, e-post: uinfo@sac.se. Mer information om PGA finns på internetadressen: www.agp.org Där kan ni dessutom beställa skriften "We are everywhere" som i text och bild beskriver en stor del av framväxten och utvecklingen av Peoples Global Action (PGA). Copyright: SAC:s u-info.